

Uiterlijk 1 juli doorvoeren

Met ingang van 4 januari 2016 treedt een nieuwe versie van de norm Voedselkwaliteit Loonwerk (VKL) in werking. De wijziging is nodig omdat ook het wereldwijde GlobalGAP per 1 juli 2015 is gewijzigd. Alle gecertificeerde bedrijven moeten daaraan uiterlijk per 1 juli 2016 voldoen. In GlobalGAP liggen de eisen van de grote internationale supermarktketens vast.

Het belang van VKL

Voedselveiligheid is in de huidige maatschappij van groot belang. De consument wil steeds meer risico's uitsluiten. Bij producenten en leveranciers van voedsel ligt daarom de uitdaging om voedsel te produceren dat voldoet aan de hoogste kwaliteits- en veiligheidsnormen. Hoe beter de agrarische sector daarin slaagt, hoe meer de producten zullen worden gewaardeerd. Certificering is het middel om de kwaliteit en veiligheid van je producten en diensten mee aan te tonen.

Hiervoor is door de Stichting Pro aCt het certificaat Voedselkwaliteit Loonwerk opgezet. Door je als cumelabedrijf te laten certificeren op basis van de VKL-norm voldoe je aan alle eisen die worden gesteld. De Stichting Pro aCt wordt ondersteund door het Platform VKL, waarin vertegenwoordigers van de afnemende industrieën deelnemen. Het gaat dan om de sectoren suiker, aardappelverwerkers, conserven- en industriegroenten.

Het gaat bij de nieuwe norm niet alleen om eisen ten aanzien van voedselveiligheid (hoewel dat wel het grootste aandeel van de eisen betreft), maar ook om veilige werkomstandigheden voor de werknemers en om het verlagen van de milieubelasting. In VKL moeten deze wijzigingen worden overgenomen, zodat het VKL-certificaat ook de werkzaamheden voor GlobalGAP-gecertificeerde akkerbouwers afdekt.

Belangrijke wijzigingen

In de nieuwe VKL-norm zijn een aantal belangrijke wijzigingen opgenomen op het gebied van registratie van de werkzaamheden, kalibratie van meetinstrumenten en gebruik van water. We zullen daar kort op ingaan.

Registraties

Nast de registratie van opdrachten, opdrachtgever, datum van uitvoering en uitvoerende medewerker moeten in het vervolg ook het perceel of de locatie van de werkzaamheden worden vastgelegd. Bij zaai- of plantwerkzaamheden moet de zaai- of plantdichtheid worden geregistreerd (als de loonwer-

Stroomschema

In de digitale nieuwsbrief van Grondig op vrijdag 18 december 2015 vindt u een handig stroomschema. Hiermee kunt uw risicoanalyse voor het gebruik van oppervlaktewater maken. Met deze analyse voldoet u aan de eisen voor het gebruik van water voor uw gewasverzorging.

ker het zaai- of plantgoed levert). Ook het toepassen van voeder- of toevoegingsmiddelen die op een perceel of product worden toegepast, moet worden geregistreerd. Na het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen moeten de weerscondities worden geregistreerd. In de praktische uitvoering wordt nog bekeken hoe dit in de Nederlandse omstandigheden mag. Wellicht is registreren van datum en tijd voldoende, omdat dan bij het KNMI altijd de actuele weersomstandigheden kunnen worden opgevraagd. Tot slot moet na het toepassen van gewasbeschermingsmiddelen de eerst mogelijke oogstdatum of de veiligheidsstermijn worden geregistreerd. Deze is afhankelijk van de voorschriften van het gebruikte middel.

Kalibratie

De nieuwe versie van de norm eist dat alle gebruikte meet- en weegapparatuur jaarlijks wordt gekalibreerd. Dit betekent dat jaarlijks alle meetapparatuur, zoals weegschalen, maatbekers, thermometers, temperatuurregelapparatuur, bemestingsapparatuur en spuitapparatuur, moet worden gekalibreerd. Het bedrijf mag dit zelf doen, mits de methodiek hiervoor, inclusief kalibratiepunten en grenswaarden, goed is beschreven.

Gebruik van water

De eisen bij het gebruik van water voor de gewasverzorging zijn fors aangescherpt. GlobalGAP gaat ervan uit dat er altijd een risicoanalyse moet worden gemaakt. In de vertaling naar de VKL-norm hebben wij ervoor gekozen om bij het gebruik van leidingwater die eis niet geheel over te nemen, omdat leidingwater in Nederland altijd van drinkwaterkwaliteit is. Bronwater en opgevangen regenwater zijn geen kwetsbaar water. Hier kan worden volstaan met één jaarlijkse monsternamenanalyse tijdens het groeiseizoen. Wordt echter oppervlaktewater gebruikt, dan moet goed worden gekeken naar de risico's van een eventueel bovenstrooms gelegen riooloverstort. Hier dient wel een risicoanalyse gemaakt te worden.

Kleinere aanpassingen

Naast de hierboven genoemde grotere aanpassingen in de norm VKL zijn er ook nog een groot aantal kleine aanpassingen gedaan. Soms om meer duidelijkheid te geven waar in de praktijk een eis tot onduidelijkheid leidde, maar vaak ook om kleine aanpassingen in de eisen van GlobalGAP door te voeren. Zo zijn er bij de opslag van gewasbeschermingsmiddelen een heel aantal extra eisen opgenomen. Ook moeten alle smeer- en schoonmaakmiddelen die in aanraking kunnen komen met het product voedingsgeschikt (food grade) zijn. Ook moet worden geregistreerd en gecontroleerd dat er bij de opslag van producten geen partijen kunnen worden vermengd of verwisseld. Een precies overzicht van alle wijzigin-

Ing. Pieter Brooijmans (Suiker Unie): "Loonwerkers leveren een belangrijke bijdrage aan een succesvolle bietenteelt. Machines en bedienend personeel dienen goed uitgerust te zijn om bij onze bietentelers de teelt-handelingen op een veilige manier uit te voeren. Goed uitvoeren heeft ook betrekking op het borgen van de voedselveiligheid in de keten. Zo moet bijvoorbeeld de spuit goedgekeurd zijn en moet de uitvoerder beschikken over de juiste opleidingen. Onjuist toedienen van gewasbeschermingsmiddelen kan leiden tot afzetproblemen van producten die vrijkomen bij de suikerproductie. Suiker Unie ondersteunt Stichting Pro aCt met haar VKL-certificering. Dit staat borg voor het uitvoeren van werkzaamheden volgens de goede landbouwpraktijk."

gen vindt u op de website van VKL (www.vkl.nl). Hier is een zelfbeoordelingschecklist beschikbaar, waarin alle gewijzigde eisen in rood zijn weergegeven.

Wijziging bij audits

Het toetsen van de VKL-norm heeft er toe geleid dat de deelnemende bedrijven de afgelopen jaren hun zaken steeds beter hebben geregeld. De beoordelingen van de bedrijven door de certificerende instellingen vinden jaarlijks plaats, veelal in dezelfde maand tijdens het winterseizoen. De loonbedrijven voeren dan weinig of geen activiteiten in de agrarische sector uit. Hierdoor blijft het beoordelen van de werking van de VKL-norm in de praktijk vaak achterwege. Zowel de certificerende instellingen als het bestuur van de Stichting Pro aCt vinden het van belang dat de werking van VKL ook in de praktijk van grondbewerking, bemesting, potten en zaaien, gewasbescherming en oogsten in ogenschouw wordt genomen. De stichting heeft daarom besloten dat de beoordeling van het systeem minimaal één keer in de drie jaar ook in de praktijk moet worden getoetst. Daarom mag de eerste tussentijdse controle niet worden uitgevoerd in de maand waarin de initiële audit heeft plaatsgevonden en in de maand voorafgaand aan of volgend op de maand van de initiële audit. De tweede tussentijdse audit mag niet worden uitgevoerd in de maand waarin de initiële audit heeft plaatsgevonden en niet in de maand waarin de eerste tussentijdse audit heeft plaatsgevonden. Hierdoor wordt minimaal in één van de tussentijdse controles de werking van het systeem in de praktijk getoetst door middel van een veldbezoek.

Verlaging afdracht

De afgelopen jaren is het aantal bedrijven dat is gecertificeerd voor VKL behoorlijk gestegen. Hierdoor zijn de inkomsten van de Stichting Pro aCt hoger geworden dan noodzakelijk. De stichting heeft daarom besloten de jaarlijkse afdracht van de certificerende instellingen aan de Stichting Pro aCt te verlagen met vijftien procent. De afdracht wordt daarmee voor VKL* of VKL** € 85,- per jaar en voor VKL*/G of VKL**/G € 105,- per jaar.

TEKST: Hans Verkerk, beleidsmedewerker voedselkwaliteit

FOTO: Suiker Unie en CUMELA Communicatie

